

RIVER HABITAT SURVEY MORAVA (Hynkov, jez)

Táto metóda bola vyvinutá vo Veľkej Británii a má za úlohu charakterizovať a zhodnotiť fyzický charakter vodných tokov. Vykonáva sa to na 500 m, na 10 rovnomerne rozložených kontrolných stanoviskách. Ďalej sú zhromažďované aj informácie o forme údolia či o využívaní pôdy v okolí, ktoré sa potom zapisujú do tzv. 500 m sweep-upu.

Túto metódu sme použili aj pri mapovaní Moravy pod jezom v Hynkove. Po vyplnení základných údajov o údolí, zásahoch človeka sme pomocou laserového diaľkomera stanovili úsek 50 m. Potom sme na kontrolnom bode určovali materiál brehov, substrát koryta ako aj modifikácie brehov, land-use a štruktúru vegetácie úseku a ďalšie. Všimli sme si aj land-use 50 m od brehu, typy profilov brehu, invazívne druhy a podobne.

Počas pohybu po ľavom brehu nám v prechode bránilo množstvo žihliav a bahno, po ôsmich meraniach, teda po 400 m, sa ale do Moravy vlieval prítok, ktorý sa nám nepodarilo prejsť a tak posledných 100 m sme spracovávali z diaľky, porovnaním z predchádzajúcich pozorovaní.

Údolie Moravy na pozorovanom úseku nemalo vymedzené špeciálne údolie, nachádzalo sa tu päť plynčín a tri tône. Nachádzal sa tu jeden brod, jeden jez a jedna výpusť. Brehy Moravy pod Hynkovským jezom boli zväčša ílové, pri jeze boli umelo vybudované. V 100 metroch sa nachádzal hrubší štrk, ktorý potom vytváral aj lavice a rozdelil tak tok na dva kanály.

Šírka koryta toku bola v kontrolnom bode 18 m, šírka vody 15 m, výška ľavého brehu 1,5 m a 1 m pravého brehu, zväčša mali však brehy malý spád.

Po prešetrení tohto úseku by sa dalo povedať, že pri jeze je Morava významne ovplyvnená človekom, jeho zásahom sa potom z vývariska odnášajú sedimenty a vytvárajú sa lavice. Ďalšie pokračovanie toku je ovplyvnené človekom, avšak nie až tak výrazne.

Ak by sme mali ohodnotiť hydromorfologický stav koryta, tomuto úseku by sme prisúdili stupeň medzi 2-3, keďže sa tam vyskytoval jez a aj brod, ale nedošlo k úplnej degradácii, keďže brehy nie sú vybetónované, je prítomná vegetácia. Jez tam bol zrejme vybudovaný ako ochrana pred záplavami, takže si myslíme, že je potrebný. Jezy nejsou určené jako protipovodňová opatření, jejich účel je jiný (dělení vody, zásobování náhonů). Preto by v tejto časti k revitalizácii podľa nás nemuselo dôjsť.

Brehy boli zväčša pokryté trávou a stromami, v toku priamo sa takmer nevyskytovala vegetácia. Z invazívnych druhov sa tu vyskytovala netýkavka žláznatá, ktorá pre rozširovanie potrebuje povodne. Preto je výhodné, že jez zamedzuje povodniam a tak obmedzuje jej šírenie. Zavádzajúci interpretácie. Manipuláci na jezu se skutečně v tomto rameni Mravy mění velikost kulminačního průtoku, ale povodním jez určitě nebrání. Z nášho pozorovania toku, by sme tomuto úseku prisúdili za vcelku dobrý stav.